

Afgørelse

Revurdering af miljøgodkendelse
af Fjerkræbruget på
Mersvej 25, 9670 Løgstør

Gældende fra
20. november 2023

VESTHIMMERLANDS
KOMMUNE
- lyst til at gøre en forskel

1. Indholdsfortegnelse

1. Indholdsfortegnelse	2
2. Resume	3
3. Afgørelse	4
4. Vilkår	5
4.1 Påbud af nye vilkår	5
4.2 Ophævelse af vilkår	6
5. Kommunens vurdering af husdyrbruget	7
5.1 Generelle forhold.....	7
5.2 Indretning og ammoniak emission jf. BAT	8
5.3 Forurening fra husdyrbruget	10
5.4 Gener fra husdyrbruget	11
5.5 Drift jf. BAT	15
5.6 Tilsyn, kontrol og egenkontrol.....	17
5.7 Ophør.....	18
5.8 Konklusion	18
6. Øvrige oplysninger	19
6.1 Retsbeskyttelse.....	19
6.2 Offentliggørelse.....	19
6.3 Tilsynsmyndighed	19
6.4 Klage og søgsmål	19
6.5 Underretning	20
6.6 Stamdata.....	21
7. Bilag	22
7.1 Samlede gældende vilkår efter revurdering 2023	23

2. Resume

Fjerkræbruget på Mersvej 25, 9670 Løgstør er ejet og drevet af Rokkedahl Landbrug A/S. Fjerkræbruget har en § 12-miljøgodkendt fra 5. oktober 2018. Denne godkendelse skal nu revurderes for første gang.

Hovedformålet med revurderinger er at sikre, at IE-husdyrbrugets indretning og drift er baseret på tidssvarende, miljøvenlig og økonomisk proportional teknologi, kaldet BAT ("Bedste Anvendelige Teknik"). Da der sker en løbende udvikling i BAT, skal miljøgodkendelser til IE-husdyrbrug jævnligt justeres. Mersvej 25 har en godkendelse til flere end 40.000 stipladser til fjerkræ og er dermed et IE-husdyrbrug og skal dermed løbende revurderes.

En revurderingsafgørelse er ikke en ny godkendelsehandling. Den indebærer derfor ikke en udvidelse eller ændring af den oprindelige godkendelse. Der lempes derfor heller ikke på de vilkår, der er stillet i miljøgodkendelsen. Vilkår der regulerer forhold, som siden meddelelse af miljøgodkendelsen eller påbud er blevet omfattet af generelle regler, kan dog fjernes.

Ansøger har via beregninger i ansøgningskema (225011 version 6) udregnet fjerkræbrugets deposition til højt prioriteret natur og geneniveau for lugt. Ansøger har desuden redegjort for at husdyrbruget er indrettet og drives således, at de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af BAT, er truffet.

Vesthimmerlands kommune vurderer, at ammoniak fra fjerkræbruget ikke påvirker internationalt beskyttet natur (kategori 1-natur) eller højt prioriteret nationalt beskyttet natur (kategori 2-natur) væsentligt.

Vi vurderer, at driften kan medføre lugtgener ved nærmeste nabo. Vi vurderer, at ejendommen er indrettet og drevet i overensstemmelse med BAT og har påbudt vilkår til fastholdelse af dette.

3. Afgørelse

Vesthimmerlands Kommune revurderer hermed miljøgodkendelsen efter § 12 stk. 2 i husdyrbrugloven til husdyranlægget på Mersvej 25, 6970 Løgstør, matr.nr. 25a Næsborg By, Næsborg. CVR-nr. for bedriften er 33 770 642, og bedriftens husdyrproduktion har CHR nr. 18 827. Der er tale om den første revurdering af Fjerkræbruget. Revurderingen sker efter husdyrbrugloven¹ og husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen², og afgørelsen træffes med hjemmel i husdyrbruglovens § 39, jf. § 41.

Ved revurderingen har vi først og fremmest sikret, at fjerkræbruget indretning og drift fortsat er baseret på anvendelse af den "Bedste Anvendelige Teknik" (BAT). Vi har vurderet, at der er behov for at meddele påbud af vilkår til fjerkræbruget driftssikkerhed og egenkontrol for at sikre, at fjerkræbruget fortsat lever op til gældende BAT-konklusion for fjerkræbruget.

Vurdering

Vi har vurderet emissionerne af ammoniak efter gældende metode, og vi konkluderer, at driften af husdyrbruget ikke vil påvirke ammoniakfølsomme naturtyper væsentligt, hverken indenfor eller uden for Natura 2000-områder. På baggrund af den eksisterende viden om arternes udbredelse vurderer vi endvidere, at projektet ikke vil forringe levevilkårene for plante- og dyrearter.

Vi vurderer, at fjerkræbruget giver anledning til lugtgener, da lugtgeneniveauet er overskredet for nærmeste nabo.

Endeligt har vi vurderet, at forureningen ikke er større end forudsat ved godkendelsen, at der ikke er nye oplysninger om forureningens skadelige virkning, og at der ikke er uforudsete skadevirkninger fra fjerkræbruget.

På den baggrund vurderer kommunen, at fjerkræbruget, ikke vil medføre væsentlige miljømæssige påvirkninger og drives i overensstemmelse med BAT når de anførte vilkår overholdes.

Påbud

Vesthimmerlands Kommune meddeler hermed påbud om vilkårsændringer i henhold til husdyrbrugloven³. I afsnit 3 er listet de nye vilkår, der er meddelt ved påbud. De påbudte vilkår supplerer vilkårene i miljøgodkendelsen. De gældende vilkår er samlet i bilag 2.

Bedriften skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selv om disse regler måtte være skærpende i forhold til vilkårene i miljøgodkendelsen og/eller revurderingen.

Vesthimmerlands Kommune

Pernille Bildsøe Lynggaard
cand.scient.Miljøkemi

¹ § 41 i Lov nr. 1572 af 20-12-2006 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug (husdyrbrugloven), LBKG nr. 520 af 01-05-2019

² § 44 i bek. nr. 443 af 26-04-2023 om tilladelse og godkendelse m.v. af (husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen)

³ § 39, jf. § 41 i husdyrbrugloven

4. Vilkår

4.1 Påbud af nye vilkår

1. Miljøgodkendelsen skal regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering. Den næste regelmæssige vurdering skal dog foretages efter 7 år inden 20. november 2030.

Opdatering af vilkår 4 fra 2018

Gener

2. ACQP - "Assured Chicken Quality Program" eller et lignende system skal anvendes i kyllingeproduktionen.

Opdatering af vilkår 32 fra 2018

3. Husdyrbrugets støjbidrag*, må ikke overstige følgende værdier:

Ugedag	Tidsrum	Grænseværdi	Referencetidsrum
Hverdage	Kl. 07.00 – 18.00	55 dB(A)	8 timer
Lørdage	Kl. 07.00 – 14.00	55 dB(A)	7 timer
	Kl. 14.00 – 18.00	45 dB(A)	4 timer
Søn- og helligdage	Kl. 07.00 – 18.00	45 dB(A)	8 timer
Aften	Kl. 18.00 – 22.00	45 dB(A)	1 timer
Nat	Kl. 22.00 – 07.00	40 dB(A)	½ timer

*) Støjbelastningen er det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) målt eller beregnet i punkter 1,5 m over terræn målt eller beregnet ved nærmeste beboelses opholdsareal. Referencetiden er det mest støjbelastede tidsrum i perioden. Støjens maksimalværdi må om natten ikke overstige 55 dB(A) ved boliger. Støjvilkårene for landbrugsdrift omfatter al støj fra virksomheden, dvs. også støj fra andet end faste, tekniske installationer. Vilkår om støj gælder derfor al støj fra landbrugsdrift, men kun støjen fra landbrugsdriften på ejendommen bygningsparcel, dvs. ikke støj fra f.eks. markdriften.

Opdatering af vilkår 14

4. Målinger eller beregninger til kontrol af, at støjvilkårene er overholdt, skal udføres, når tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Dog kan målinger/beregninger kun forlanges 1 gang årligt, såfremt målinger viser, at støjgrænserne er overholdt.

Forurening

5. Aske fra halmfyr skal være overdækket. Asken kan udbringes på landbrugsarealer efter reglerne i bioaskebekendtgørelsen⁴.

Bedste anvendelige teknik (BAT)

6. Der skal installeres mindst 7 Rokkedahl varmevekslere, ACU Clima+ 200; 1 i hver stald, til reduktion af ammoniakfordampning.

⁴ Bek. nr. 732 af 09-07-2019 om anvendelse af bioaske til jordbrugsformål

7. Der skal inde i hver stald, hvor der er indsat varmeveksler, installeres ventilatorer til recirkulering af luften, og de skal have en samlet kapacitet som angivet under kapacitet (vilkår 21 i den samlede liste).
8. Vaskevand fra varmeveksleren skal ledes til opsamlingsbeholder.
9. Varmeveksleren skal levere al ventilation i stalden frem til ventilationsbehovet overstiger varmevekslerens kapacitet. Ved højere ventilationsbehov skal varmeveksleren levere den luftmængde der svarer til kapacitetskravene der er angivet under kapacitet (vilkår 21 i den samlede liste).
10. Når ventilationsbehovet overstiger 4 m³ luft pr. time pr. kylling må varmeveksleren slukkes.
11. Recirkuleringsventilatorerne skal levere den luftmængde, der svarer til kapacitetskravene angivet under kapacitet (vilkår 21 i den samlede liste).
12. Efter hver produktionscyklus skal varmeveksleren rengøres og dens filter udskiftes i henhold til vaskevejledning fra leverandøren. Denne vejledning skal opbevares på husdyrbruget.
13. Hvis der opstår driftsstop eller fejl på varmeveksleren skal dette afhjælpes hurtigst muligt.
14. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed på mere end to uger.
15. Der skal foretages årligt eftersyn efter leverandørens anvisning.

Tilsyn, kontrol og egenkontrol

16. Der skal føres en logbog for varmeveksleren, indeholdende registreringer om
 - a) Varmevekslerens driftstid evt. ved montering af timetæller på varmeveksleren.
 - b) Tidspunkter for rengøring herunder udskiftning af filtre samt vedligehold
 - c) Eventuelle fejl/driftsstop og varighed heraf.
17. Logbog og rapporter fra servicebesøg jf. varmeveksleren samt anden dokumentation skal opbevares på husdyrbruget i mindst 5 år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Opdatering af vilkår 36

4.2 Ophævelse af vilkår

18. Vilkår 2, 7, 8, 13, 18, 19, 23, 24, 25, 30, 32, 34 og 35 i miljøgodkendelsen fra 2018 bortfalder.

5. Kommunens vurdering af husdyrbruget

Formålet med en revurdering er, at IE-bruget vurderes og ajourføres om nødvendig, så IE-bruget følger med udviklingen i den bedste anvendelige/tilgængelige teknik (BAT). Ved revurdering skal kommunen sikre, at ammoniakemissionen er minimeret ved brug af BAT, at totaldepositionskrav for ammoniak til følsom natur, nationalt så vel som internationalt er overholdt, og at indretning og drift følger BAT.

Derudover skal kommunen beregne om geneniveauet for lugt er overholdt. Hvis husdyrbruget ikke overholder betingelserne for at fravige lugtgeneniveauet, skal kommune vurdere, om der er grundlag for at fastsætte vilkår om anvendelse af BAT-teknologier fra miljøstyrelsens teknologiliste.

Den 21. februar 2017 kom der nye BAT-konklusioner. Som følge der af skal alle IE-husdyrbrug, der ikke har en godkendelse efter den nye husdyrregulering (stipladsmodellen, som trådte i kraft 1. august 2017) revurderes. Dette uanset meddelelsetidspunktet for seneste miljøgodkendelse eller revurdering. Ved denne revurdering er vurdering af emissioner, lugt og overholdelse af BAT baseret på beregninger på basis af stipladsmodellen for IE-husdyrbrug.

Mersvej 25 har over 40.000 stiepladser til fjerkræ og er derfor et IE-husdyrbrug. Til brug for revurderingen har ansøger indsendt beregning af ammoniakemission og –deposition og lugtemission (Skema 225 011 vers. 6) samt en BAT redegørelse. Revurderingen tager udgangspunkt i dette materiale.

5.1 Generelle forhold

Ejendommen har en miljøgodkendelse til udvidelse i eksisterende stalde efter § 12 stk. 2 i husdyrbrugloven⁵ fra 2018, og revurderes nu i 2023 før 8 års-kravet for 1. revurdering, som følge af BAT-konklusion og BAT-krav jf. stipladsmodellen til IE-husdyrbrug. Revurderingen tager udgangspunkt i BAT-krav jf. ny husdyrregulering.

[Ikrafttrædelse, retsbeskyttelse og næste revurdering](#)

Vilkår meddelt i revurderingen, er gældende fra afgørelsesdatoen, med mindre andet fremgår af det enkelte vilkår. Der er ikke retsbeskyttelse på vilkårene, da de er meddelt ved påbud.

En miljøgodkendelse skal revurderes første gang efter 8 år, og herefter minimum hvert 10. år⁶. Denne revurdering falder 7 år efter meddelelse af godkendelsen. Vi vurderer at driften kan medføre væsentlige gener, da lugtgeneniveauet til nærmeste nabo er overskredet med mere end 50 %. Vi vurderer derfor at godkendelsens skal revurderes allerede efter 7 år, i 2030, da vi vurderer at 7 år, er et realistisk bud på tidshorizonten for udvikling og test af ny lugtreducerende teknologi til slagtekyllingebrug.

⁵ Husdyrbrugloven - LBK nr. 442 af 13-05-2016

⁶ § 44 stk. 5 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen

5.2 Indretning og ammoniak emission jf. BAT

Anlæg og produktion

Ejendommen på Mersvej 25 består af 7 stalde. Der er ikke sket væsentlige ændringer af staldanlægget siden 2018 ud over almindelig vedligeholdelse.

Ejendommen blev i 2018 udvidet til 391.525 slagtekyllinger (32 dage) og 1.566.097 slagtekyllinger (38 dage), i alt 1.957.622 slagtekyllinger/år, med en maksimal belægning på 40 kg kylling/m² stald, fordelt på 225.010 stipladser og på 8,8 hold (rotationer) pr. år. Produktionen er i forbindelse med revurderingen⁷ opgjort med et produktionsareal på 12.420 m².

Der er installeret varmevekslere på alle 7 staldafsnit, dette er fastholdt med vilkår i 2018. Varmeveksleren fungerer ved, at opvarme den luft som skal ind i stalden med varmen fra den luft, som forlader stalden. Den opvarmede indgangsluften udtørre gødningen hurtigere i stalden, hvilket resulterer i en reduktion af ammoniakfordampning. Teknologien blev optaget på Miljøstyrelsens teknologiliste i 2016 med en ammoniakreducerende effekt på 30 %, effekten er reduceret til 28% den 20. november 2023, det er derfor denne effekt er der brug i revurderingen. Varmeveksler er ifølge BREFF-dokumentet BAT.

I forbindelse med godkendelsen i 2018 blev der etableret en 3.000 m² gyllebeholder til opbevaring af husdyrgødning og vaskevand fra staldene. Beholderen er opført på et arealerne til Mersvej 25, men ikke i direkte tilknytning til ejendommens bebyggelsesareal. I forbindelse med godkendelsen blev der sat vilkår om beplantning om beholderen. Vi ophæver i denne revurdering vilkår 7 og 8 om skærmende beplantning, på baggrund af en landskabelig vurdering af forholdet i 2021, da vi vurderer, at beplantningen ikke kan passes inde i området og vil fremhæve beholderen yderligere, i stedet for at sløre den i landskabet. Der ud over ophæves vilkår 2 fra godkendelsen om at godkendelsen ikke må ibrugtages før klage fristen er udløbet, da klagefristen udløb den 2. november 2018 og afgørelsen ikke blev påklaget.

BAT-niveau for ammoniak

Miljøstyrelsen har opsat vejledende emissionsgrænseværdier for eksisterende anlæg til produktion af konventionelle slagtekyllinger. Vi har vurderet fjerkræbrugets BAT-niveau for ammoniak herudfra. Staldanlægget består af traditionelle, lukkede og isolerede kyllingehuse. Produktionen består af gulvdrift på dybstrøelse, bestående af et 1 cm. tykt lag af strøelses (typisk spåner, halm og/eller savsmuld).

Da der er tale om et eksisterende anlæg med BAT gulv, og BAT kravet er fastsat i miljøgodkendelsen, er anlæggets ammoniak emission og den beregnede vejledende emissionsgrænseværdi for fjerkræbruget ens og beregnet til 6.910 kg NH₃-N⁸, medregnet effekten af varmevekslere som er en ammoniak reduktion på 28 %. BAT kravet til nye stalde og eksisterende stalde er henholdsvis 0,57 og 0,74 kg NH₃-N pr m² pr år. Ammoniakemissionen fra anlægget er på 0,53 kg NH₃-N pr m² pr år. Da dette er lavere end den vejledende emissionsgrænseværdi for en ny stald, er det kommunens vurdering, at BAT-niveauet for ammoniakudledningen er overholdt.

⁷ It-skema 225 011 vers. 6.

⁸ It-skema 225 011 vers. 6.

Varmeveksleren er fastsat med vilkår i godkendelsen fra 2018, og vi supplerer de eksisterende vilkår (vilkår 22) med de vilkår, der fremgår af miljøstyrelsens teknologiliste og vurderer dermed, at der er sat tilstrækkelige vilkår til at ammoniakemissionen er lavest mulig jf. BAT.

Staldindretning

Ammoniakemissionsværdien er forudsat, at strøelsen er tør, idet strøelsen på gulvene har et højt indhold af urinsyre, der omdannes til ammoniak ved tilførsel af vand og ilt. Når strøelsen er tør, vil det maksimere den mængde ammoniak, der kan bindes i strøelsen, og dermed reducere ammoniakfordampningen. For at sikre lav ammoniakfordampning blev der i 2018 sat vilkår om, at det skal sikres, at strøelsen på gulvene er tør gennem hele produktionsperioden.

Optimal ventilation bidrager ligeledes til tør strøelse. Staldene er forsynet med undertryk anlæg med indsugningsventiler placeret i væggene og afkastene placeret i kip. Ventilationsanlægget er fuldautomatisk, og det er trinvis styret med følere som registrerer temperatur og luftfugtighed. Hermed sikres det, at staldene ikke overventileres. Der findes nødstrømsgenerator i tilfælde af strømsvigt. Varmevekslerne bidrager ligeledes til optimal ventilation og at holde strøelsen tør, da de trækker fugt ud af stalden.

Drikkesystemet har ligeledes indvirkning på strøelsen. Ifølge BREF-dokumentet er det BAT, at anvende et ikke-lækkende drikkesystem til slagtekyllingerne, der justeres i højde efter kyllingernes vækst for at lette kyllingernes vandoptagelse og minimere vandspildet. Der anvendes drikkenipler på ejendommen, der justeres efter behov. Dette er vilkårssat i miljøgodkendelsen.

Fodringskrav

Ifølge BREF-dokumentet er det BAT, at tilpasse foderet til dyrenes behov i de forskellige produktionsfaser (fasefodring), at optimere foderet på baggrund af fordøjelige/disponible næringsstoffer samt at tilsætte foderet aminosyrer, for at reducere dyrenes kvælstofudskillelse. Derudover nævnes det, at visse fodertilsetninger, herunder enzymer, kan forøge fodereffektiviteten. Tilsvarende er det BAT, at anvende fasefodring med højtfordøjelige uorganiske foderfosfater og/eller fytase, for at reducere fosforudskillelse.

Slagtekyllingerne fordres i 4 faser. Start foder i 9-10 dage, gro foder i en uge, voksefoder derefter, hvilket ændres til slutfoder en uge før slagt. Der tilsættes fytase. Dermed reduceres dyrenes kvælstof- og fosforudskillelse i overensstemmelse BAT og ejendommen overholder IE-særregler angående fodring.

Vilkår 24 og 25 i miljøgodkendelsen, erstattes af generelt lovgivning og bortfalder derfor. Vi vurderer, at de gældende regler sikrer, at fodringen på husdyrbruget lever op til BAT.

Kommunen vurderer at BAT-niveauet for ammoniakudledningen er overholdt og at ejendommens drift følger med udviklingen inden for BAT. Vi supplerer de eksisterende vilkår angående varmeveksleren (vilkår 22) og ophæver vilkår 23, 24 og 25 der nu er reguleret via særregler for IE-brug⁹.

⁹ § 51 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen

5.3 Forurening fra husdyrbruget

Husdyrbrugets potentielle forurening af luft, vand, jord og undergrund skal til stadighed minimeres. Herunder er der redegjort for følgende forureningskilder; ammoniakfordampning fra staldene, opbevaring, håndtering og udbringning/bortskaffelse af husdyrgødning, spildevand, affald, råvarer, olie og andre hjælpestoffer.

Fra et fjerkræbrug udledes der næringsstoffer i form af ammoniakfordampning fra stalde og gødningslagre, samt fosfor- og nitratudvaskning fra udbringning af husdyrgødning. Næringsstofudledningen fra et slagtekyllingeanlæg kan reguleres ved teknologier, der omfatter staldsystem, staldteknologi, opbevaring/håndtering/udbringning af husdyrgødning samt fodertilgag.

Ammoniak emission og beskyttet natur

I ovenstående kapitel vurderede vi, at anlægget har gjort det nødvendige for at sikre, at der ikke udledes mere ammoniak fra stalden, end man kan forventes at et anlæg af denne type og alder.

Selv om ejendommen lever op til BAT i forhold til ammoniakemission, skal det desuden sikres, at der ikke sker påvirkning af nærliggende nationalt og internationalt beskyttede naturarealer, i form af en indirekte gødningstilførsel af ammoniak fra husdyrbruget til nærliggende naturarealer. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen har fastlagt grænser for, hvor meget ammoniak der må tilføres internationalt beskyttet natur/Natura 2000-områder (kategori 1-natur) og større, nationalt beskyttede, ammoniakfølsomme naturområder (kategori 2-natur). Ved revurdering skal vi sikre, at disse totaldepositionskrav overholdes¹⁰. Afhængig af anlæggets beliggenhed kan det derfor være nødvendigt at sætte skærpede krav til reduktion af ammoniak, der går udover BAT-niveauet for ammoniak og det tilhørende proportionalitetsprincip.

Bedriftens samlede fordampning af ammoniak fra stalde og lagre er beregnet til 6.910 kg N/år¹¹ i husdyrgodkendelse.dk inkl. effekt af varmeveksleren. I nedenstående tabel ses de kategori 1- og kategori 2-naturområder, der ligger nærmest husdyrbruget, og som vil blive mest påvirket af driften.

Nærmeste naturområder	Kategori	Afstand	Total deposition
Kalkoverdrev i Natura2000	1	2.6 km	0,0 kg N pr ha pr år
Større sammenhængende overdrev	2	0.8 km	0,1 kg N pr ha pr år

Nærmeste international beskyttet naturområde ligger 2,6 km vest for husdyrbruget og er et kalkoverdrev ved Løgstørbredning (EU-habitatområde nr. 16). Via husdyrbrugloven er der lagt et beskyttelsesniveau for den totale depositionen af ammoniak fra anlægget til ammoniakfølsomme naturtyper (mellem 0,2 og 0,7 kg N/ha/år afhængigt af øvrige husdyrbrug i nærheden). Anlægget ligger så langt fra overdrevet, at overdrevet ikke påvirkes med ammoniak fra anlægget.

Nærmeste naturområde beskyttet som kategori 2 er et overdrev 800 m syd for anlægget nær Næsborg. Husdyrbrugets totaldeposition af ammoniak til overdrevet maksimalt må maksimal være på 1,0 kg N/ha/år. Anlægget påvirker overdrevet med 0,1 kg.

¹⁰ Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens §§ 26 & 27 jf. § 44 stk. 1.

¹¹ It-skema 225011 vers. 6.

Ammoniakdepositionskravene for begge naturtyper er dermed overholdt. Vi konkluderer derfor, at ammoniak fra fjerkræbruget ikke påvirker kategori 1- eller kategori 2- natur væsentligt. Der er dermed ikke behov for at stille yderligere vilkår til reduktion af ammoniakfordampningen fra husdyrbruget.

Håndtering, opbevaring og udbringning af husdyrgødningen og spildevand

Der produceres ca. 3.000 tons dybstrøelse på ejendommen jævnfør normtal fra 2020¹². Der er ikke oplag af dybstrøelse på ejendommen. Når staldene tømmes for kyllinger, afsættes husdyrgødning direkte fra stalden. Dybstrøelse afsættes enten direkte til biogas eller blandes med vaskevand i forholdet 1:4 og opbevares i Rokkedahls egne beholdere hvorfra det anvendes som gødning på egne arealer. Vaskevandet fra rengøringen af staldene vil indeholde rester af husdyrgødning, og det skal derfor håndteres forsvarligt. Rengøringsvandet opsamles og ledes via lukkede rørføringer til spildevandsbeholdere. Dybstrøelsen og vaskevand udbringes efter gældende regler i husdyrgødningsbekendtgørelsen og i henhold til normer for tilførsel af næringsstoffer til afgrøderne.

Øvrige forureningskilder

Produktionen på ejendommen er ikke øget, og driften samt anlægget er ikke ændret nævneværdigt siden godkendelsen i 2018. Derfor vurderer vi, at forureningen fra anlægget ikke er væsentligt anderledes end da den blev godkendt.

Kommunen har ikke kendskab til uforudsete skadevirkninger fra fjerkræbruget eller til nye oplysninger om forureningens skadelige virkning. Kommunen har heller ikke ved de regelmæssige miljøtilsyn konstateret forhold, eller modtaget klager, der begrundet fastsættelse af yderligere vilkår. Der vurderes derfor at de eksister vilkår fortsat er tilstrækkelige til regulering af forurening fra anlægget.

5.4 Gener fra husdyrbruget

Husdyrbrugets drift kan give anledninger til potentielle gener for omkringboende. De omkringboende skal sikres mod væsentlige gener i form af lugt, støv, støj, lys, rystelser, skadedyr og uhygiejniske forhold. Gener udgør hovedsageligt et problem i miljømæssig henseende, hvis anlægget ligger nabonært. Miljøstyrelsen har derfor ikke udmeldt BAT-standardvilkår for gener – herunder BAT-emissions-grænseværdier for lugt. Gener skal reguleres med udgangspunkt i de lokale forhold og afstanden til blandt andet de omkringboende. Potentielle gener er vurderet og tiltag til reduktion er beskrevet herunder.

Lugtgener

Lugtmissionen fra et husdyrbrug hænger tæt sammen med dyretype, antal stipladser og staldindretning. Lugtpåvirkning af omgivelserne hænger sammen med ventilationsforhold, ejendommens placering (afstand til omkringboende) samt vind- og vejrforhold.

Ved revurdering skal kommunen beregne om geneniveauerne for lugt¹³ er overholdt. Hvis geneniveauet ikke er overholdt, skal det vurderes, om husdyrbruget overholder betingelserne for at fravige geneniveauet¹⁴. Geneniveauet skal dog fraviges i forbindelse med en revurdering, hvis 50% af geneniveauet er overholdt.

¹² https://anis.au.dk/fileadmin/DJF/Anis/dokumenter_anis/normtal/Normtal_2020_opdateret_150920.pdf

¹³ §§ 31 og 32 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen

¹⁴ § 33 jf. § 44 stk. 2. i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen

Revurdering af miljøgodkendelse af fjerkræbrug på Mersvej 25, 9670 Løgstør

Hvis geneniveauet ikke kan fraviges, skal kommunen vurdere, om det er muligt at påbyde teknologi til reduktion af husdyrbruget lugt. I revurderingssituationen er lugtgeneniveauet derfor ikke en grænseværdi, der skal overholdes, men i stedet en hjælp til at vurdere, om der er behov og mulighed for at påbyde lugtreducerende teknologi til husdyrbruget. Lugtberegningerne er baseret på produktionsarealer efter gældende regler.

I ansøgningskemaet er der udregnet lugtgenefstandene på hhv. 650, 1.175 og 1.498 meter til nærmeste nabo, samlede bebyggelse og byzone (disse fremgår af tabel 1). Disse værdier korrigeres/reduceres når anlægget ligger nord for omkringboende, idet vinden sjældent kommer fra nord. Derfor skal geneniveauet reduceres med 20 % for beboere der er placeret syd for anlægget¹⁵.

Områdetype	By/adresse/ område	Beregnet geneafstand (m)	Reel afstand fra anlæggets centrum (m)	Reel afstand i forhold til geneafstand (%)	Genekriterie overhold
Byzone	Løgstør	1.423 ⁺	2.481	>> 100%	Ja
Samlet bebyggelse / Rekreativt område	Haugårdsvej 4 Tolstrup	1.057 [‡]	918	87 %	(Ja) [*]
Enkelt bolig	Haugårdsvej 23	650	295	45 %	Nej
	Haugårdsvej 30	520 [¶]	412	79 %	(Ja) [*]
	Haugårdsvej 33	520 [¶]	444	85 %	(Ja) [*]
	Haugårdsvej 35	520 [¶]	511	98 %	(Ja) [*]
	Mersvej 45	650	596	92 %	(Ja) [*]

Tabel 1: geneafstande og reelle afstande til følsomme recipienter.

^{*}korrigeret geneafstand, den ukorrigerede afstand er 1.498 m. [‡]korrigeret geneafstand, den ukorrigerede afstand er 1.175 m. ^{*}geneniveauet skal fraviges da forudsætningen i § 33 i husdyrbrugsbekendtgørelsen gør sig gældende. [¶]korrigeret geneafstand, den ukorrigerede afstand er 650 m.

Det fremgår af ovenstående tabel nærmeste nabo på Haugårdsvej 23 kan være påvirket af lugt i en sådan grad, at dette kan give anledning til gener. Det fremgår også, at samlet bebyggelse og beboerne på Haugårdsvej 30, 33, 35 og Mersvej 45 kan være påvirkede, men at de ligger så langt fra anlægget (over 50 % af geneniveauet), at geneniveauet skal fraviges, og generne dermed skal accepteres i en revurderingssituation.

Ovenstående beregning er en generalisering, der bygger på en "worst case situation" hvor alle stalde altid er fulde. Reelt foregår produktionen på Mersvej 25 som en "alt ind – alt ud" produktion, med godt 8 rotationer på et år. Der er derfor perioder (når staldene er tomme og når kyllingerne er små), hvor der ingen eller ingen væsentligt lugt er fra anlægget, samt perioder (typisk de sidste 14 dage i produktionscyklus) hvor der kan være lugtgener fra anlægget.

¹⁵ Jf. Bilag 3 punkt B i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen

Kommunen har ikke modtaget lugtklager over anlægget. Der er ikke registreret væsentligt lugt fra anlægget i forbindelse med kommunens miljøtilsyn på ejendommen.

Da produktionen blev miljøgodkendt i 2018, vurderede Vesthimmerlands Kommune, at fjerkræbruget ikke ville medføre væsentlige miljømæssige påvirkninger, herunder lugt. I dag skal vi vurdere lugtgenerne for de omkringboende anderledes, men vi kan ikke på den baggrund alene ændre en godkendt produktion. Vi kan kun ændre en godkendt produktion ved at meddele påbud om skærpede vilkår i følgende tilfælde:

- Ved fremkomst af nye oplysninger om forureningens skadelige virkning
- Hvis forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse,
- Hvis forureningen går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse,
- Ved væsentlige ændringer i BAT, der skaber mulighed for en betydelig nedbringelse af emissionerne,
- Hvis det af hensyn til driftssikkerheden i forbindelse med husdyrbrugets processer eller aktiviteter er påkrævet, at der anvendes andre teknikker.

Der er ikke fremkommet nye oplysninger om lugts skadelige virkning, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse. Lugtgenerne fra husdyrbruget går ikke ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse. Vi har således ikke hjemmel til at kræve produktionen lukket eller nedskrevet pga. af lugtgenerne.

Da vi vurderer, at nærmeste nabo kan være påvirket af lugtgener fra anlægget og afstanden til denne nabo er kort at geneniveauet ikke skal fraviges, skal vi vurdere, om der er grundlag for at fastsætte vilkår om anvendelse af BAT-teknologier (fra miljøstyrelsens teknologiliste) til reduktion af lugtemissionen fra ejendommen¹⁶.

BAT-teknologier til oprensning af lugt

Udover reduktion af selve dyreholdet, kan lugt reduceres ved at rense luften, der forlader stalden. Lugt kan reduceres ved hjælp af biologisk eller i nogle tilfælde kemisk luftrensning. Der findes flere forskellige anerkendte metoder på miljøstyrelsens teknologiliste, men disse er kun godkendte til brug i svinestalde, da effekten ikke kan garanteres for fjerkræstalde.

Ved biologisk luftrensning omsætter mikroorganismer forurenende stoffer (så som lugtstoffer og ammoniak), denne teknik egner sig ikke til slagtekyllingeproduktion, da næringsstofforførselen til mikroorganismene vil være meget svingende gennem produktionscyklus og ikke eksisterende i tomgangsperioderne, hvor staldene tømmes og rengøres.

Kemisk luftrensning har også været undersøgt til fjerkræ¹⁷. Resultaterne hvad angår lugtreduktion var så svingende og årstidsafhængige, at dette ikke er en teknik, der er kommet på teknologilisten. Effekten var umiddelbart størst om vinteren, når behovet er mindst. Dertil kommer at driftssikkerheden ikke er påvist.

¹⁶ § 44 stk. 2. i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen

¹⁷ Miljøstyrelsens teknologiblاد "Kemisk luftrensning med syre – Slagtekyllinger" vers. 1

Alternativer til teknologier til oprensning af lugt

Udover størrelsen af dyreholdet er det, der har størst indflydelse på lugten fra stalden, håndtering af strøelsen, gødningshåndtering og -opbevaring samt hygiejne i stalden samt ventilationsanlæggets udformning og styring.

På ejendommen er der varmevekslere, som reducerer ammoniakemission, grundet en bedre luftfordeling og tør overflade af strøelse. Teknologien er ikke godkendt med en lugtreducerende effekt. Dog er ammoniak en del af det, der medvirker til lugt, så det er i en vis grad medvirkende til at minimere lugten. Det er BAT at sikre, at dyr og overflader holdes tørre. Varmevekslerne er fastholdt med vilkår, og der er ligeledes sat vilkår om at strøelsen skal holdes tør, og at Stalosan benyttes efter behov. Disse vilkår påvirker også lugt og medvirker til at lugten reduceres mest muligt fra stalden.

Håndtering og udbringning af husdyrgødning har ligeledes indflydelse på lugten fra et husdyrbrug. Opbevaring i sig selv har begrænset lugtbidrag, men i forbindelse med omrøring og håndtering frigives lugt. Registreringerne fra kommunens miljøtilsyn viser, at husdyrbruget er veldrevet og har stor fokus på at reducere lugtgenerne til et minimum gennem den daglige drift.

Foruden strøelsens tørhed og hygiejnen påvirkes lugten fra staldene også af ventilationssystemet. Et ventilationssystem, der er rent og fungerer optimalt, medvirker til optimal lugtspredning. Landmanden har redegjort for at ventilationssystemet er fuldautomatisk samt fugtigheds- og temperaturstyret. Ventilationen rengøres og serviceres rutinemæssigt mellem hvert hold, hvilket reducerer modstanden i ventilatorerne. Disse forhold sikrer, at staldens indeklime tilpasses kyllingernes behov. Et velfungerende ventilationssystem sikrer også at staldluften og dermed lugten føres højt op over stalden.

Vi har sat vilkår om, at ventilationsanlægget skal rengøres efter hver produktionscyklus, og at ACQP eller et lignende styringssystem skal anvendes. Dertil kommer, at der igennem generel lovgivning er krav om regelmæssig service og overvågning. Dermed vurderer vi, at ventilationssystemet vil fungere optimalt. Kommunen konkluderer, at der via management gøres, hvad der er muligt for at minimere lugtgener fra husdyrbruget. Disse managementtiltag er fastholdt med vilkår.

Samlet set er det kommunens vurdering, at der på nuværende tidspunkt ikke findes en økonomisk proportionel og teknisk løsning på lugtproblemet. Kommunen har i godkendelsen sat flere vilkår, som alle har til formål at reducere lugten, men naboerne vil stadig indimellem kunne opleve væsentlige lugtgener fra fjerkræbruget. Da der pt ikke findes konkret teknologi, som effektivt og stabilt kan reducere lugtgener fra slagtekyllingestalde, har vi ikke påbudt yderligere tiltage til lugt reduktion. Men i takt med at der bliver udviklet og godkendt nye BAT-teknologier til nedbringelse af lugtemission fra fjerkræbrug, skal kommunen påbyde disse. Kommunen vil på den baggrund tage godkendelsen op til revurdering igen efter kun 7 år (mod de maximale 10), idet vi håber/forventer, at der til den tid er udviklet og godkendt lugtreducerende teknologier til slagtekyllingebrug.

Øvrige gener

Øvrige gener fra et husdyrbrug (støj, støv, lys og lignende) udgør hovedsageligt et problem i miljømæssig henseende, hvis anlægget ligger i nærheden af naboer. Disse gener skal derfor ligesom lugt reguleres med udgangspunkt i de lokale forhold.

Vi har ikke registreret væsentlige gener i forbindelse med tilsyn på ejendommen. Vi har heller ikke modtaget klager fra omkring boende over gener fra anlægget. Produktionen på ejendommen er ikke øget, driften er ikke ændret og anlægget er ikke udbygget eller ændret siden det blevet godkendt i 2018. Derfor vurderer vi, at generne ikke er væsentligt anderledes end på daværende tidspunkt.

Vi vurderer samlet set, at de gældende vilkår er dækkende, og der ikke er behov for at sætte nye vilkår til anvendelse af BAT til regulering af de øvrige gener. Dog ophæver vi vilkår nr. 13 om at der skal indgås aftale om rotte bekæmpelse med en autoriseret rottebekæmper. Vilkåret ophæves da forholdet er indeholdt i anden lovgivning og dermed ikke må reguleres i godkendelsen.

5.5 Drift jf. BAT

EU-Kommissionen har offentliggjort BAT-konklusioner for intensivt opdræt af fjerkræ eller svin, dvs. husdyrbrug omfattet af IE-direktivet (IE-husdyrbrug). BAT-konklusionerne er implementeret i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen i form af generelle regler med de pågældende krav, der gælder alle IE-husdyrbrug umiddelbart efter meddelelse af godkendelse.

Udover at begrænse emission af ammoniak og lugt skal ejendommen også indrettes og drives i overensstemmelse med denne BAT-konklusion. Energi- og råvareforbrug skal udnyttes mest effektivt, produktionsprocesserne skal optimeres og affaldshierarkiet skal iagttages.

Ovenstående er delvist sikret ved at der i husdyrgodkendelsen er opsat en række generelle krav til IE-brug via IE-særregler¹⁸. Herunder er ejendommens praksis hvad angår drift og indretning sammenholdt med IE-særregler og BAT-konklusionen og det er vurderet om der er behov for at ophæve eller tilføje vilkår for at sikre overensstemmelse med BAT.

Ressourceforbrug

Energi- og råvareforbrug skal udnyttes mest effektivt. Der findes ikke et BAT krav til forbruget af el og vand, i stedet skal forbruget af vand og el monitoreres og løbende minimeres og vurderes i forhold til normalt.

Vandforbrug

På husdyrbruget benyttes der ca. 4.000 m³ vand årligt, dette går primært til dyrene og til rengøringsaktiviteter. Ejendommen forsynes fra kommunalt vandværk. Ansøger oplyser at vandforbruget minimeres med følgende tiltag:

- Drikkeventilerne justeres dagligt i forhold til kyllingernes højde. Derved minimeres vandspild, som også vil være til stor skade for fuglenes trædepuder.
- Drikkepiplerne er forsynet med en kop, der sikrer opsamling af eventuelt vandspild. De bliver løbende testet hvor vandmængden per minut bliver registreret.
- Når kyllingehusene klargøres til et nyt hold, så bliver de vasket med en tilstrækkelig mængde vand. Det tilstræbes altid at der anvendes så lidt vand som muligt.
- Vandrør og slanger bliver løbende eftersat og kontrolleret
- Vandtrykket styres, så trykket stiger med kyllingernes alder

¹⁸ Kap 17 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen

- Vandforbruget justeres løbende efter vandforbrug og foderforbrug så det optimale forhold altid er til stede.
- Vandforbruget registreres.

En kyllingeproduktion er sårbar overfor fugt, og derfor er producenten meget opmærksom på, at udbedre alle lækager hurtigst muligt.

IE-brug skal minimere brugen af vand og mindske vandspild, dette sikres løbende ved at blandt andet ved at vandforbrug skal indgå som en del af husdyrbrugets miljøledelse, som årligt skal gennemgås og fremsendes til kommunen. IE-brug skal have en plan for regelmæssig kontrol, reparation og vedligeholdelse, som bl.a. skal omfatte udstyr til drikkevand.

Ifølge BREFF er det BAT at registrere vandforbruget, løbende justering, kalibrering og reparation af vandsystemet. Det er ligeledes BAT at anvende et ikke-lækkende drikkesystem til slagtekyllingerne, da det vil sikre et lavt drikkevandsspild og en tør strøelse. Ansøgers oplysninger viser at ejendommen drives i overensstemmelse med dette.

Kommunen vurderer at de beskrevne tiltag, i kombination med de i husdyrbekendtgørelsen beskrevne regler for IE-brug¹⁹ sikre at husdyrbruget nu og i fremtiden lever op til BAT hvad angår vandforbrug.

Energiforbrug

Et IE-brug skal minimere elforbruget. På husdyrbruget bliver der brugt el til ventilation (inklusive varmevekslerne), belysning samt foderanlæg. Det årlige forbrug er estimeret til 600.000 kWh. Staldene bliver opvarmet med halmfyr.

Ansøger oplyser at strømforbruget registreres og til stadighed indgår i miljøledelse, som er indført på ejendommen. Der er indført følgende energibesparende tilsat på ejendommen:

- Der er styret belysning i alle staldene. Både styrke og varighed.
- Der er opsat energibesparende belysning i form af LED lys.
- Kalibrering af sensorer. Måleenhederne bliver testet efter hvert hold for at sikre, at ventilationen kører optimalt.
- Ventilationsanlæg er fuldautomatisk og styret af bl.a. fugtighed og temperatur og CO₂ fra central enhed, som sikrer, at ventilationen kører optimalt.
- Ventilationsanlægget er med multistep, hvor ventilatorerne kobles ind i grupper til ca. 50% af deres ydelse. Når alle ventilatorer er koblet ind, reguleres de parallelt op til 100% af deres ydelse, hvis yderligere ventilation er påkrævet. Det vil altså sige, at der anvendes flere ventilatorer, og at de dermed kører ved en lavere ydelse. Det reducerer strømforbruget markant samtidig med, at det gode klima i stalden fastholdes.
- Der er opsat en varmeveksler i hvert hus. Luften kommer ind i toppen af huset i midten af huset hvor det bliver spredt af en ventilator.
- Varmevekslingen reducerer mængden af halm i fyret, da behovet for tørring i kyllingehuset bliver reduceret med mere effektiv ventilation og opvarmningen af indsugningsluften.
- Ventilationen rengøres rutinemæssigt mellem hvert hold, hvilket reducerer modstand i ventilatorerne og dermed sparer på energien

¹⁹ Kapitel 17 husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen

Beskrivelsen viser, at ejendommen drives i overensstemmelse med BAT. De bindende krav til IE-brug om plan for regelmæssig kontrol, reparation og vedligeholdelse sikrer, at ejendommen fortsat drives i overensstemmelse med BAT.

Kommunen ophæver vilkår 30 om udskiftning af lysstofrør, da dette er omfattet af reglerne for IE-brug²⁰. Herefter er det vores vurdering at eksisterende vilkår, i kombination med de i husdyrbekendtgørelsen beskrevne regler for IE-brug²¹, sikrer, at husdyrbruget lever op til BAT hvad angår energiforbrug.

Miljøledelse og Management

Ansøger oplyser, at bedriften bliver drevet efter de principper der er opstillet i begrebet "godt landmandskab". Begrebet "godt landmandskab" indeholder en målsætning om inddragelse af principperne for integreret produktion. Hensynet til de mere bløde værdier bliver derved en integreret del af planlægningsprocessen. De bløde værdier er i denne sammenhæng defineret som etisk betingede hensyn, herunder hensyn til medarbejdere, naboerne til bedriften, forbrugerne samt til husdyrvelfærd, naturen, landskabet og miljøet. Ved anvendelse af denne helhedsorienterede managementform forventes kravene fra det omgivende samfund at blive efterlevet, sideløbende med de økonomiske krav.

Da ejendommen er et IE-husdyrbrug er der desuden udarbejdet miljøledelse, oplæringsmateriale samt kontrolplan og beredskabsplan. Vilkår 18 og 19 fra revurderingen om at der skal være en beredskabsplan ophæves, da krav til beredskab nu er styret af IE-særreglerne²².

Ligesom alle andre leverandører til Danpo er denne virksomhed omfattet af ACQP programmet²³, som er et fuldt integreret kvalitetssikrings- og dokumentationsprogram for alle led i håndteringen af slagtekyllinger. Der er fuld sporbarhed fra jord-til-bord og er derfor underlagt kontrol af uvildigt institut. Der er i dag vilkår om benyttelse af KIK eller lignende system. ACQP erstatter KIK, vilkår 32 opdateres derfor til at omfatte ACQP. Derudover er ejendommen omfattet af miljøledelse. Denne bliver evalueret mindst en gang årlig.

Det er vores vurdering at de den beskrevne praksis i supplement særregler for IE-brug sikre at husdyrbruget lever op til BAT for management. Denne praksis er fastholdt i eksisterende vilkår og IE-særregler, så vi finder det derfor ikke nødvendigt at påbyde yderligere vilkår.

5.6 Tilsyn, kontrol og egenkontrol

Bedriften og vilkårene i godkendelsen og revurderingerne vil løbende ved miljøtilsyn blive gennemgået af tilsynsmyndigheden sammen med den driftsansvarlige.

Hvis den driftsansvarlige konstaterer, at et vilkår ikke overholdes, skal det straks indberettes til tilsynsmyndigheden/kommunens miljøafdeling.

Da fjerkræbruget er et IE-husdyrbrug, er der krav om, at skal ske en indberetning af egenkontrollen i forhold til emissionsovervågningen mindst en gang årligt.

²⁰ § 52 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen

²¹ Kap 17

²² § 56 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen

²³ <https://www.danpo.dk/da/forbruger/landmaend/acqp-program>

Derudover skal IE-brug årligt indsende følgende:

- Logbøger for eventuelle miljøteknologier (i dette tilfælde varmeveksleren)
- Dokumentation for miljøledelse
- Logbog over gennemførte kontroller (inkl. dokumentation for vilkår 16)
- Dokumentation for overholdelse af fodringskrav.

Der er en del af den lovbundne implementering af BAT konklusionerne for IE-brug. Ovenstående indsendes årligt senest 31. december for foregående kalenderår, medmindre materialet er fremvist og gennemgået i forbindelse med tilsyn samme år. Bemærk derudover at ovenstående dokumentation skal opbevares på husdyrbruget i 5 år og kunne forevises på forlangende i forbindelse med tilsyn. Dokumentationskrav omfattet af godkendelsens vilkår 34 og 35 er nu omfattet af den årlige indberetning, disse vilkår ophæves derfor.

5.7 Ophør

Ved ophør af driften på ejendommen kan der også opstå risiko for forurening, så vi vurderer, at driftssikkerheden også skal sikres i denne situation. Vi fastholder derfor vilkår fra miljøgodkendelsen om, at stalde og gødningsopbevaringsanlæg m.v. skal tømmes og rengøres for oplagret husdyrgødning, affald og lignende ved ophør af produktionen. Husdyrgødning skal anvendes/udbringes i overensstemmelse med husdyrbekendtgørelsen, og affald skal bortskaffes i overensstemmelse med kommunens affaldsregulativer.

Derudover finder kapitel 4b i jordforureningsloven²⁴ anvendelse ved ophør af at være et IE-husdyrbrug. Husdyrbruget skal derfor senest 4 uger efter driftsophør anmelde dette til kommunen med et oplæg til vurdering efter § 38 k, stk. 1 i jordforureningsloven. Vi vurderer, at gældende vilkår og IE-særregler er tilstrækkelige i forhold til at undgå forureningsfare.

5.8 Konklusion

Ved revurderingen har vi først og fremmest sikret, at fjerkræbruget indretning og drift fortsat er baseret på anvendelse af den "Bedste Anvendelige Teknik" (BAT). Vi har vurderet der er behovet for at meddele påbud af vilkår til fjerkræbruget driftssikkerhed og egenkontrol for at sikre at fjerkræbruget fortsat lever op til gældende BAT-konklusion for fjerkræbruget, vilkårene fremgår af kapitel 4, vi har ligeledes ophævet vilkår som nu er reguleret af generel lovgivning.

Emissionerne fra fjerkræbruget er konkret vurderet efter gældende metode. Ammoniakemissionen vil ikke kunne påvirke større ammoniakfølsomme naturtyper indenfor eller uden for Natura 2000-områder. Lugtemissionen vil derimod påvirke nærmeste nabo væsentligt. Det er kommunens vurdering, at det på nuværende tidspunkt ikke er teknisk muligt at reducere lugten til under geneniveau. Der er derfor ikke påbudt yderligere vilkår som har til formål at reducere lugten. Men da der løbende udvikles og godkendes ny teknologi, tages husdyrbrugets godkendelse op igen om 7 år i håb om, at det til den tid er muligt at påbyde BAT-teknologi, der kan forhindre lugtgener hos naboerne.

²⁴ Lov nr. 282 af 27-03-2017 om forurennet jord, jf. § 56 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen

6. Øvrige oplysninger

6.1 Retsbeskyttelse

De meddelte vilkår er ikke omfattet af retsbeskyttelse, da de enten er meddelt ved påbud (nye vilkår) eller er overført fra den tidligere godkendelse (opdaterede vilkår), hvor retsbeskyttelsen er udløbet. Vilkårene træder i kraft straks ved meddelelse af afgørelsen med mindre andet fremgår af de enkelte vilkår.

6.2 Offentliggørelse

Projektet har været i foroffentlighed på kommunens hjemmeside i 14 dag i perioden 15.02 – 01.03 2021. Vesthimmerlands Kommune har ikke modtaget bemærkninger i forbindelse hermed.

Udkastet til godkendelsen har været i høring i 3 uger, i perioden d. 28.11 – 19.12 2022. Vesthimmerlands Kommune har ikke modtaget bemærkninger i forbindelse hermed.

Revurdering/foroffentlighed, udkast og afgørelse har været/er offentliggjort på kommunens hjemmeside www.vesthimmerland.dk/afgoerelser. Afgørelsen blev annonceret på hjemmesiden d. 19. december 2022.

På grund af væsentlige mangler er afgørelsen opdateret, høringen gentaget i perioden 25.10.2023 – 15.11.2023 og meddelt på ny den **20. november 2023**.

6.3 Tilsynsmyndighed

Vesthimmerlands Kommune er tilsynsmyndighed og har ret og pligt til, på et hvert tidspunkt at kontrollere, at ovennævnte vilkår og forudsætninger i miljøgodkendelsen og revurderingerne overholdes.

6.4 Klage og søgsmål

Du kan klage over kommunens afgørelse indtil 4 uger efter modtagelsen. Alle, der har væsentlig individuel interesse i sagen, samt en række foreninger og organisationer kan klage.

Klagen indsendes via klageportalen for Nævnenes Hus <https://naevneneshus.dk/>. Klagen skal være modtaget senest d. **15. december 2023**.

Der kan være gebyr på at klage. Reglerne kan du ligeledes se på hjemmesiden Nævnenes Hus.

Hvis kommunens afgørelse ønskes afprøvet ved en domstol, skal et evt. sagsanlæg i henhold til loven være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt.

Vi gør opmærksom på, at du, som part i sagen, har ret til fuld aktindsigt.

6.5 Underretning

Følgende myndigheder, institutioner og personer er underrettet om denne afgørelse:

Ansøgende ejer: Rokkedahl Landbrug A/S	adm@rokkedahl.dk
Konsulent: Carsten Aarup	caa@agrinord.dk

Godkendelsen er endvidere jfr. generelle bestemmelser i loven sendt til:

Styrelsen for Patientsikkerhed	TRNord@stps.dk
Rådet for Grøn Omstilling	husdyr@rgo.dk
Danmarks Naturfredningsforening	dnvesthimmerland-sager@dn.dk
DN Vesthimmerland	vesthimmerland@dn.dk
Danmarks Fiskeriforening	mail@dkfisk.dk
Ferskvandsfiskeriforening	nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
Danmarks Sportsfiskerforbund	post@sportsfiskerforbundet.dk , lbt@sportsfiskerforbundet.dk
Dansk Ornitologisk Forening	natur@dof.dk
DOF - Nordjylland	vesthimmerland@dof.dk

6.6 Stamdata

Titel	Revurdering 2021
Godkendelsesdato	20. november 2023
IT-ansøgning	225 011 vers. 4
Adresse	Mersvej 25, 9670 Løgstør
Ansøger og ejer	Rokkedahl Landbrug A/S
CVR-nr.	33 770 642
CHR-nr.	18 827
Matr. Nr.	25a, Næsborg By, Næsborg
Telefon og E-mail	40 36 60 08 og adm@rokkedahl-landbrug.dk
Ansøgers konsulent	Carsten Aarup Agrinord, caa@agrinord.dk
Udarbejdet af	Pernille Bildsøe Lynggaard
Tjekket af	Lene Louise Buur

Vesthimmerlands Kommune
Vester Boulevard 7
9600 Aars
Telefon: 99 66 70 00
www.Vesthimmerland.dk
post@Vesthimmerland.dk

7. Bilag

- 7.1 Samlede gældende vilkår efter revurdering 2023
- 7.2 Ansøgning med BAT redegørelse – ikke vedlagt kan rekvireres
- 7.3 Ansøgningsskema 225 011 vers. 6. – ikke vedlagt kan rekvireres

7.1 Samlede gældende vilkår efter revurdering 2023

Herunder er ejendommens samlede vilkår efter revurdering meddelt. De nye vilkår er fremhævet med fed.

Generelle forhold

1. Ændringer i ejerforhold og den ansvarlige for driften skal meddeles til kommunen.
2. Godkendelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år efter, at afgørelsen er meddelt. Hvis en del af godkendelsen ikke er udnyttet, bortfalder godkendelsen for denne del.
3. **Miljøgodkendelsen skal regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering. Den næste regelmæssige vurdering skal dog foretages efter 7 år inden 20. november 2030.**

Opdatering af vilkår 4 fra 2018

Husdyrproduktion

4. Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretningen udført som beskrevet nedenfor:

	Staldtype	Stipladser	Antal	DE
Slagtekyllinger 32 dage	Dybstrøelse	45.001	391.525	108
Slagtekyllinger 38 dage	Dybstrøelse	180.009	1.566.097	609
Total		225.010	1.957.622	717

Der skal udføres delslagting af 20 % af kyllingerne, når de er 32 dage, og de resterende 80 % af kyllingerne skal slagtes, når de er 38 dage.

Anlæg

5. En maksimalt 3.000 m² gyllebeholder skal etableres i sædvanlige byggematerialer og med en ikke reflekterende lysegrå overflade i RAL 7035. Kanten af gyllebeholderen må ikke opføres mere end 3 meter over eksisterende terræn.
6. Når gyllebeholderen ikke har været anvendt i to på hinanden følgende år, skal den være fjernet inden udgangen af det tredje år.

Gener

7. Der skal altid være en god staldhygiejne i alle staldafsnit.
8. I staldene skal strøelsen (f.eks. spåner, spagnum, papir eller savsmuld) være tør over hele gulvet i hele produktionsperioden. Hvis der er problemer med at holde overfladen på strøelsen tør, skal der anvendes Stalosan eller et lignende middel til at udtørre strøelsen.
9. Hvis kommunen vurderer, at der opstår væsentlige lugtgener, der vurderes at være væsentligt større end det, der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen meddele påbud om, at der skal indgives og gennemføres afhjælpende handlinger/tiltag.

10. Husdyrbrugets støjbidrag*, må ikke overstige følgende værdier:

Ugedag	Tidsrum	Grænseværdi	Referencetidsrum
Hverdage	Kl. 07.00 – 18.00	55 dB(A)	8 timer
Lørdage	Kl. 07.00 – 14.00	55 dB(A)	7 timer
	Kl. 14.00 – 18.00	45 dB(A)	4 timer
Søn- og helligdage	Kl. 07.00 – 18.00	45 dB(A)	8 timer
Aften	Kl. 18.00 – 22.00	45 dB(A)	1 timer
Nat	Kl. 22.00 – 07.00	40 dB(A)	½ timer

*) Støjbelastningen er det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) målt eller beregnet i punkter 1,5 m over terræn målt eller beregnet ved nærmeste beboelses opholdsareal. Referencetiden er det mest støjbelastede tidsrum i perioden. Støjens maksimalværdi må om natten ikke overstige 55 dB(A) ved boliger. Støjkvilkårene for landbrugsdrift omfatter al støj fra virksomheden, dvs. også støj fra andet end faste, tekniske installationer. Vilkår om støj gælder derfor al støj fra landbrugsdrift, men kun støjen fra landbrugsdriften på ejendommen bygningssparcel, dvs. ikke støj fra f.eks. markdriften.

Opdatering af vilkår 14 fra 2018

- 11. Målinger eller beregninger til kontrol af, at støjkvilkårene er overholdt, skal udføres, når tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Dog kan målinger/beregninger kun forlanges 1 gang årligt, såfremt målinger viser, at støjgrænserne er overholdt.**
12. Virksomheden skal for egen regning dokumentere, at støjkvilkårene overholdes, hvis tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Dokumentation for overholdelse af støjkravene kan være i form af målinger i anlæggets omgivelser (under fuld drift) eller kildestyrke-målinger ved de enkelte støjklender kombineret med beregninger efter den fælles nordiske beregningsmodel for industristøj.

Forurening

13. Opbevaring af diverse olieprodukter (diesel-, fyrings-, smøre-, hydraulik, motorolie mv.) skal til enhver tid ske på fast og tæt bund, der enten har afløb til olieudskiller eller er indrettet således, at spild kan opsamles, så der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
- 14. Aske fra halmfyr skal være overdækket. Asken kan udbringes på landbrugsarealer efter reglerne i bioaskebekendtgørelsen²⁵.**
15. Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til øjeblikkelig at anmelde dette til Alarmcentralen på 112 og følgende straks at underrette Tilsynsmyndigheden, Vesthimmerlands Kommune Miljøafdeling 9966 7000.

²⁵ Bek. nr. 732 af 09-07-2019 om anvendelse af bioaske til jordbrugsformål

Bedste anvendelige teknik (BAT)

16. Staldene skal være udstyret med ikke-lækkende drikkevandssystemer, f.eks. i form af drikkenipler.
17. Staldene skal ventileres, og ventilationsanlægget skal styres efter både temperaturen og den relative fugtighed i staldene.
18. **Der skal installeres mindst 7 Rokkedahl varmeveksler, ACU Clima+ 200, 1 i hver stald, til reduktion af ammoniakfordampning.**
19. **Vaskevand fra varmeveksleren skal ledes til opsamlingsbeholder.**
20. Varmevekslerne på kyllingehusene skal opfylde følgende kapacitetskrav
 - Mindst 0,6 m³/time/kylling og
 - Mindst 0,3 m³/time/kg kylling ved maksimal belægningOg den samlede kapacitet af de recirkulerende ventilatorer skal være
 - Mindst 1,3 m³/time/kylling og
 - Mindst 0,65 m³/time/kg kylling ved maksimal belægning
21. **Varmeveksleren skal levere al ventilation i stalden frem til ventilationsbehovet overstiger varmevekslerens kapacitet. Ved højere ventilationsbehov skal varmeveksleren levere den luftmængde der svarer til kapacitetskravene der er angivet under kapacitet (vilkår 20).**
22. **Når ventilationsbehovet overstiger 4 m³ luft pr. time pr. kylling må varmeveksleren slukkes.**
23. **Recirkuleringsventilatorerne skal levere den luftmængde, der svarer til kapacitetskravene nævnt i under kapacitet (vilkår 20).**
24. **Efter hver produktionscyklus skal varmeveksleren rengøres og dens filter udskiftes i henhold til vaskevejledning fra leverandøren. Denne vejledning skal opbevares på husdyrbruget.**
25. **Hvis der opstår driftsstop eller fejl på varmeveksleren skal dette afhjælpes hurtigst muligt.**
26. **Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed på mere end to uger.**
27. **Der skal foretages årligt eftersyn efter leverandørens anvisning.**
28. Drikkevandssystemet skal justeres og overvåges dagligt - f.eks. ved at regulere højden af drikkeniplerne efter dyrenes størrelse og behov.

29. Staldene skal sættes i blød og rengøres med højtryksrensere eller lignende efter hver produktionscyklus.
30. Rengøringen af staldene skal ske med koldt vand.
31. Ventilationsanlægget skal rengøres efter hver produktionscyklus.
32. Vand- og elforbruget skal registreres i regnskabet.
33. **ACQP - "Assured Chricken Quality Program" eller et lignende system skal anvendes i kyllingeproduktionen.**

Opdatering af vilkår 32 fra 2018

Tilsyn, kontrol og egenkontrol

34. Hvis virksomheden konstaterer, at et vilkår ikke overholdes, skal det straks indberettes til tilsynsmyndigheden (kommunen).
35. **Der skal føres en logbog for varmeveksleren, indeholdende registreringer om**
 - a) **Varmevekslerens driftstid evt. ved montering af timetæller på varmeveksleren.**
 - b) **Tidspunkter for rengøring herunder udskiftning af filtre samt vedligehold**
 - c) **Eventuelle fejl/driftsstop og varighed heraf.**
36. **Logbog og rapporter fra servicebesøg jf. varmeveksleren samt anden dokumentation skal opbevares på husdyrbruget i mindst 5 år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.**

Opdatering af vilkår 36 fra 2018

Ophør

37. Ved ophør af drift af fjerkræbruget skal stalde og opbevaringsanlæg tømmes for oplagret husdyrgødning, affald, foder og lignende. Herefter skal stalde og opbevaringsanlæg rengøres, og der skal foretage oprydning i et sådant omfang, at forureningsfare undgås.